

89- Truyện Vua Bạt-Đề-Thích Làm Tỳ-Kheo

Một thuở nọ, Đức Phật ngự trong khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc, thuộc nước Xá-vệ.

Lúc bấy giờ Đức Như Lai sau sáu năm khổ hạnh đã thành Chánh giác được mười hai năm. Ngài dẫn đầu một ngàn hai trăm năm mươi vị Tỳ-kheo đến nước Ca-tỳ-la-vệ.

Đức Phật tự nghĩ: “Nay Ta về nước đó không giống lúc bình thường, vì họ phần nhiều là những người kiêu mạn, nên tất cả đều hiện thần biến, mới về đó được.”

Nghĩ xong Đức Phật liền bảo một ngàn hai trăm năm mươi vị Tỳ-kheo:

–Nay Ta muốn về bản quốc, các thầy hãy hiện thần biến, thần thông, làm cho những người trong hoàng tộc họ Thích thành kính tin phục quy y.

Bấy giờ Đức Thế Tôn phóng ánh sáng rực rỡ, cùng với các Tỳ-kheo đi trên hư không để về Ca-tỳ-la-vệ. Vua Tịnh Phạn nghe Đức Phật trở về, liền sai những người trong dòng họ Thích sửa sang đường sá, quét dọn sạch sẽ, dựng cờ treo phướn, treo các linh báu, rải nước thơm dưới đất, rải các thứ hoa thơm, tấu trống kỹ nhạc để đón rước Thế Tôn, đánh lễ dưới chân Phật, rồi thỉnh Ngài vào cung, thọ vua cúng dường.

Lúc ấy vua Tịnh Phạn thấy các đệ tử Phật tuy có thần lực, nhưng hình dạng lại xấu xí không hợp với lòng người, nên thầm nói: “Ta nay nên chọn năm trăm người như Bạt-đề-thích... là những người có dung mạo khô ngô để hầu Thế Tôn”. Nói xong vua liền chọn ra năm trăm người cùng đến chỗ Thế Tôn và sai Ưu-ba-ly cạo bỏ râu tóc cho Bạt-đề-thích.

Lúc ấy ông Ưu-ba-ly nước mắt tuôn đầm đìa, rơi trên người Bạt-đề-thích.

Bạt-đề-thích vương hỏi Ưu-ba-ly:

–Tại sao ông lại khóc như vậy?

Ưu-ba-ly đáp:

–Vì vua hiện nay là người tôn quý trong những người dòng họ Thích, chẳng ngờ trong phút chốc đã cởi bỏ áo vương gia, để mặc áo nhà tu và sống đời kham khổ. Thấy vậy nên tôi rơi nước mắt.

Bạt-đề-thích nghe Ưu-ba-ly nói, trong lòng buồn bã nhưng tánh kiêu mạn vẫn còn. Sau khi đã cạo bỏ râu tóc, đắp y ôm bát, sắp thọ giới Cụ túc để vào Tăng đoàn, vị ấy phải theo thứ tự bước tới làm lễ đại chúng. Khi đến trước ngài Ưu-ba-ly, Bạt-đề-thích chỉ đứng mà không đánh lễ. Thấy vậy, Đức Phật hỏi Bạt-đề-thích:

–Vì sao chỉ có Ưu-ba-ly là thầy không đánh lễ?

Bạt-đề-thích thưa:

–Vì ông ấy là hạng người thấp kém, còn con thuộc dòng họ cao quý. Do đó mà không đánh lễ.

Đức Phật nói:

–Trong giáo pháp của Ta, không có thấp kém hay cao quý, giống như huyễn hóa, an nguy khó giữ.

Bạt-đề-thích vẫn nói:

–Ông ta là kẻ tôi tớ của con, nên con không thể đánh lễ.

Đức Phật dạy:

–Tất cả những người tôi tớ, giàu nghèo sang hèn, ân ái chia ly... có gì là sai khác nhau?

Nghe Phật dạy xong, Bạt-đề-thích bước tới cúi lạy Ưu-ba-ly. Lúc ấy đại địa rung

chuyển và trên hư không có tiếng khen:

–Chưa từng có! Bạt-đề-thích vương vì cầu đạo nên hạ mình quỳ lạy một người thấp kém. Ngọn cờ ngã mạn đã gãy đổ rồi.

Sau khi Bạt-đề-thích thọ giới Cụ túc, ông lui lại ngồi sang một bên để nghe Phật nói pháp. Tâm ý được mở tỏ, Bạt-đề-thích chứng quả A-la-hán.

Từ đó, Bạt-đề-thích ôm bát đi khát thực, vào gò mả, nghỉ dưới gốc cây, nhưng tâm ý lại thư thái, không còn lo sợ gì, Bạt-đề-thích nói:

–Ngày trước, khi còn ở cung vua, ta được những người có sức mạnh cầm khí trượng đứng hầu hai bên, thế mà lòng vẫn lo sợ nguy khốn. Còn nay, ta xuất gia nhập đạo, dù ở nơi gò mả mà không sợ sệt điều gì, thật là vui sướng không thể nói được.

Lúc ấy nghe Bạt-đề-thích nói vậy, Tôn giả A-nan bước ra bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, Tỳ-kheo Bạt-đề-thích đời trước đã làm được phước lành gì, mà nay được sinh trong nhà giàu sang, xuất gia không bao lâu đã chứng quả A-la-hán.

Đức Phật bảo A-nan:

–Thầy hãy lắng nghe, Ta sẽ giải thích rõ. Thuở xưa, cách nay vô lượng kiếp, tại nước Ba-la-nại có một vị Bích-chi-phật. Trong lúc đang ôm bát đi khát thực, ngài gặp một người nghèo trong cơn đói khát đi trên đường. Chỉ còn chút bánh, người ấy định ăn nhưng khi thấy vị Bích-chi-phật có oai nghi khoan thai, ôm bát đi khát thực, người nghèo kia sinh tâm vui mừng bèn cúng dường bánh ấy cho vị Bích-chi-phật.

Vị Bích-chi-phật nhận bánh rồi liền bay lên hư không hiện mười tám thứ thần biến, xuất hiện ở phía Đông, ẩn mất ở phía Tây, xuất hiện ở phía Nam, ẩn mất ở phía Bắc, hoặc từ thân tuôn ra nước, lửa... Vị Bích-chi-phật lần lượt hiện mười tám thứ biến hóa như vậy.

Lúc bấy giờ người cúng dường bánh thấy sự biến hóa ấy, tâm rất kính tin, phát nguyện rồi mới đi.

Nhờ công đức ấy, cho nên trong vô lượng đời, người ấy không bị đọa địa ngục, súc sinh, ngạ quỷ thường sinh lên cõi trời, cõi người, được giàu sang sung sướng, thọ hưởng sự an vui cõi trời, cho đến ngày nay gặp Ta, được xuất gia đắc đạo.

Đức Phật dạy A-nan:

–Thầy nên biết, người cúng dường bánh lúc bấy giờ, nay chính là Tỳ-kheo Bạt-đề-thích vương.

Khi Đức Phật kể truyện nhân duyên của Bạt-đề-thích làm Tỳ-kheo rồi, có vị chứng quả Tu-đà-hoàn, có vị chứng quả Tư-đà-hàm, có vị chứng quả A-na-hàm, có vị chứng quả A-la-hán, có vị phát tâm Bích-chi-phật, có vị phát tâm Bồ-đề vô thượng.

Lúc ấy các Tỳ-kheo nghe lời Phật dạy, đều vui mừng thực hành.